

Оноу РФ-ни Правительствосундан - Къабарты-Малкъаргъа 50 миллион сом

РФ-ни Правительствосуну Председатели Дмитрий Медведев къол салган документге кёре, Къабарты-Малкъаргъа 2016 жылда республикагъа сакъ жаунардан бла буздан жетген хаталаны кетериге 49 миллион 450 миңг сом бөлүнюрюкдю. Аны 20 миллиондан асламы бир керегё тёленирик ахча болушлукъгъа, 28 миллиондан асламы ырысхыларыны бир кесегин тас этгенге, 400 миңги койёоз, молкъоз къалгъанлагъа къоратылгъанды.

Ол ахча РФ-ни Правительствосуну къыйын болуулары эмда табийгъат къыйынлыкъланы болдурмау, алааны хаталарын кетериу жаны бла резерв фондундан бериллики. Информангентстволаны билдириулерине кёре, жаягъан бузла бёдене жумурт-хала тенгли бир эдиле.

Къуллукъгъа салып Согаланы Магомед – Элбрус элни таматасы

Элбрус элни Жер-жерли самоуправление советини 16-чы сессиясыны оноуу бла эмда Элбрус элни Уставыны 38-чи статьясына тийишлиликде муниципал къураулуны башчысына Согаланы Магомед сайланганды. Алгын ол Элбрус элни Жер-жерли самоуправление советини председателини орунбасары болуп тургъанды.

ский факультетини бошаганды. Урунуу жолун 2001 жылда «Юсегни» пансионатда, Элбрусуну участка больницасында, КъМР-ни Билим берии эмда илму министрствосунда Кёп функциялы жаш тёлё арада торло-торло къуллукъларда ишлегенди. 2008 жылдан бери Элбрус элни Жер-жерли самоуправление советини депутатыды.

Согаланы Зейтуну жашы Магомед 1984 жылда 1 декабрде Налчик шаарда туугъанды. 2005 жылда Шимал-Кавказ къырал техника университетини юридиче-

Алиса ТАРИМ, Элбрус муниципал районуну администрациясыны пресс-службасыны башчысы.

Сый берип Сталинград сермешге, аны жигитлерине да жоралпа – 75 эмен теректик

Быйыл Сталинград сермешге – 75, аны жигитлерине ишленген эгерметге уа 50 жыл болады. Ол сыйлы даталагъа жоралпа бу кюнде Волгоградда эгерметини къатында Къабарты-Малкъардан жиберилген 75 къызыл эмен терекчики орнатыркъыдыла. Анга бизни республиканы бла

Жигит шахарны Уллу Ата журт урушну ветеранлары, патриот къымылдауаны келечилери эм окуучула къатышыркъыдыла. Акциины Россияни аскер-тарых обществосу эм Волгоградны бла Къабарты-Малкъарны жаш тёлё ведомстволары къурагъандыла.

ЮРЕНИУЛЕ Тау бийикликде жараула

Элбрусда таулада жорюрге хазырлагъан «Терс-Къол» араны мурдорунда аскерчиле жараула бардырып башлагъандыла. Анга төрт аскер орудан бла Къара тенгиз флотда къуллукъ бардыргъан эки жок инструктор-разведчик къатышдыла.

Жараула эки миңг метр бийикликде өтерикдиле. Ара РФ-ни премьер-министри Дмитрий Медведевни буйругу бла быйыл феврал айда къураулыгъанды. Аскерчиле тау жерледе айлангъа, кечинирге, бугъунуога, бирлешип бийикликде операцияла бардыргъа эмда адамланы къутхарыргъа юйренирликдиле.

Жаулау эки миңг метр бийикликде өтерикдиле. Ара РФ-ни премьер-министри Дмитрий Медведевни буйругу бла быйыл феврал айда къураулыгъанды. Аскерчиле тау жерледе айлангъа, кечинирге, бугъунуога, бирлешип бийикликде операцияла бардыргъа эмда адамланы къутхарыргъа юйренирликдиле.

БАШЛАМЧЫЛЫК Миллет музей интерактив кёрмючле бардырлыкды

Къабарты-Малкъарны Миллет музейи Иорданияда, Турцияда эмда бир къауум европада къырада интерактив кёрмючле бардырып муратлыды. - Россейде, тыш къыралада да алагъа сейир уллуду. Кёрмючю биринчи Иорданияда,

Турцияда өтдорор муратыбыз барды. Мен сагъыш этгенден, анга европалы къыраллада эс бурлукъдыла, - дейди музейини таматасы Феликс Наков. Ол айтханга кёре, аллай кёрмючлени тийишли халда къурау жаны бла алааны сыйнаулары ул-

Май указда къалай толтурулгъанларын сөзгендиле, чырмаулары кетериуно амаларын излегендиле

2 бет

Поэтни жашауу юсюнен кертилик эм ачыкылык бла

3 бет

ЮБИЛЕЙ Университет байрамын кенг халда белгилегенди

12 октябрде Къабарты-Малкъар къырал университетде вузну 85-жыллык юбилейине аталган къууанчылы тобешиу озгъанды. Ол кюн окуу юйно алгъышларгъа Россейден, бирси жерден да аслам къонакъ келгенди.

Болургъа тийишлисича, къонакъбайла алагъа ашдан-суудан толу къангала бла тобегендиле. Тарых-филология эм асламы информация амалла институту кенг холлунда «КъМКЪУ» бизни барыбызны да юйюбюз» деген сөзле бла малкъар, адыг, орус халкълыны маданият аралары эм университетини битеу структура бөлүмлери миллет ашарыкъланы бла студентлени къолдан усталыкъларыны кёрмючю къурагъандыла.

Тепсеуно сыйгенле исламейде бла къафада хунерлерин ачыклагъандыла. Келгенле уа хачинлени, локумпланы, блинлени татаулары кёргендиле. Тобешиуно ача, вузну ректору Юрий Альтудов жыйылгъанланы къонакъла бла шагърейлендиргенди. Алааны санында РФ-ни Президентинде Геральдический советни председатели Георгий Вилинбахов, Парламентинде финансла университетни таматасы Елена Маркина, Санкт-Петербургну Орус этнография музейини директору Владимир Грусман, КъМР-ни Правительствосуну Председателини орунбасары – билим берии, илму эмда жаш тёлёно ишлери жаны бла министри Нина Емзузова, РАН-ны бизни республикада бөлүмюно башчысы Пётр Иванов, КъМР-ни Парламентини Билим берии, илму эм жаш тёлё политика жаны бла комитетини председатели Светлана Азикова, къырал

жаныгы технологияла кийирилдиле. Студентлени саны оноч миңден асламды, аладан алты жюзден кёбюсю тыш къыралланы инсанларыдыла. «Университетде тынгылы стратегия жарашдырылгъанды. Биз анга кере ишлейбиз», - деп белгилегенди Юрий Альтудов.

Ахыры 2-чи бетдеди.

МАДАР Ырхы бузгъан федерал жол тапландырылады

«Прохладный-Бахсан-Элбрус» федерал жолуны ырхы тозураган жерлеринде тийишли ремонт ишле бардырылып, машинала жорюрге этилгенди. Бугъа атада уа жол мюкюно ишчилери 720 метр чаклы участокну тап халгъа келтире турадыла. Росавтодорну автомобиль жоллагъа къарагъан «Кавказ» управлениясыны спецмашистери жолну кенгертедиле, чирок жазгъаланы кочлейдиле эмда башындан ташладан къорууларкъ эчки хунала союдиле. Саулай да участкада 100 адам бла 52 эчки техника ишлейдиле. Бар жумушланы да лыжаларда учуп башлар кезиуге бошагъа айтадыла. Келир жылда уа биягъы ремонт ишле башлангъа келди. Жолуны 75-88 километринде «Кавказ» управление бир километр чаклы жерде хуналары кочлерики, жангыларын да ишлерики. Андан сора да, жолну Огъары Бахсанны къаты бла озгъан кесегинде, эчки километр узунлугуна чыракълары бла чыпыла орнатылгъандыла. Беш километр чаклы бирде машина тёнгеремезча буруу ишленирдики, беш жоз метрде тротурларны эмда бетондан ишленген арыкъланы жангыртыркъыдыла. Андан сора да, жолну Азау талагъа

баргъан 88-104 километр кесегине тынгылы ремонт этилгенди. Эллени ичиде тротурла ишленгендиле, чыракълары бла чыпыла орнатылгъандыла, машина тёнгеремезча буруула эм бетондан арыкъла да тартылгъандыла.

Жазылыу – 2018

«ЗАМАН» - ХАР ЮЙОРГЕ ДА ТИЙИШЛИДИ
Хурметли жамауат!
Сиз ана тилигизни сюз эсегиз;
- сиз ёз халкърыгъызыны адамны болгъаныгъызыны дайым сезгенлей турургъа излей эсегиз;
- сиз малкъархалланы тарыхларыны, культураларыны, тёрелерини эмда адетлерини, алааны биогоннио жашауларыны, жетишимлери эм проблемаларыны юсюнден кёбюрек билирге итине эсегиз, - «ЗАМАН» ГАЗЕТЕГЕ ЖАЗЫЛЫГЫЗ.
Аны бетлеринде сиз кеп сейирлик затла табарыгъысыз, ол хар юйорге да керек болгъанына тошонюрюксюз.

Бизни индексбиз - 51532

«Атыбыз тыш къыраллада айтыла башланганы, андагы фестиваллагъа чакыргъанлай турадыла»

Негерлерин огурулу иш бла эсгергендиле

Университет байрамын кенг халда белгилегенди

Ахыры. Аллы 1-чи бетеди.

Ызы бла кьонакыла сөлөшгөндиле. Кьырал Эрмитажы директору орунбасары Георгий Билимбахов университет бла ала байламлы жюрюткендерине

ыразылгын билдиргенди. Аны айнытыр мурталары бла бирге лекцияланы, бириккен экспедицияланы санларын көбөйтүргө акыялары болганын айтканды. Адытены кьарал университетини ректору Рашид Хунагов:

«Богюнго кюн – ол битеу да республиканы байрамыды. Алай эсе уа, ма аны бла ачыкыланды КьМКьУ-ну ишини магъанасы», - дегенди. Владимир Грусман а, оларарды сагъынылган музейни директору, окуу ююно сайтн белгилегенди. Жаш адамланы кеслерин арию журюте билгенлери да көлон көтургенин анылатканды. Вузу 26 студенти – этнографы аланы махемелеринде стажировканы өтсөле сойгенин айтканды.

Университетни юбилейи бла Цийкьанланы Мухаммет, Пётр Иванов эм көп бирсиле да алгышлаганды. Кьыралыбызны жер-жерлеринде телерамала да келгенди.

Республиканы Башчысы Юрий Коков да видео-алгышы жибергенди. Аны буйругу бла РФ-ни бийик профессионал билим беруюно сайны ишиси Кетеничланы Хасанга бла тарых илмуланы доктору Пётр Кузьминова «КьМР-ни илмууну сайлы кулпукчусу» деген даражалы атталганды.

Кууанчы ингриде Г. Виллинбахова «КьМКьУ-ну сайлы профессору» деген диплом ат берилгенди. Ызы бла Юрий Алтудов бла «КьМР-ни профсоюз организацияларны биригуюно оюуну председатели Фатимат Амшкова окуу ююно усталарын РФ-ни Билим берии эм илму

министерствосуно грамоталары бла сауьалагандыла.

Тюбеишуну кезуинде кьонакыла, арию сөзлерин кьызгъанмай, вузда ишлегенде, анда окугъанлагыа да жангы жетишмиле, алгы барыууну эм айнууну тежегенди. Чьгъарманчык коллективлер бииз а, хунерлерин ачыккылай, тынгы концерт кьурагъандыла.

КьМКьУ-ну пресс-службасы.

Шимал Кавказ кюн сайын

Президентни оную кюч алганды **Россей Федерацияны** Президенти Владимир Путин 2022 жылда Къарачай-Черкес кьуралганлы 100-жылды байрамуну кьозгөндү укагы кьул салганды. Аны бла кьырал башчы РФ-ни Правительствоюну Буйругун кызыл кьиргенди. «Россей Федерацияны субъектерини кьырал власть органыры эмда жер-жерли самоуправляенины органыры Къарачай-Черкес Республика кьуралганлы 100 жыл толганына аталган байрамга хазырлануьуга эмда аны бардыруьуга кьатыштыргъа тийишлиде», деп айтылды правлуу информацияны интернет-порталында басмаланган документде. Анда дагыда укаг онга кьул салынган кюнден башлап кючө киргенини оюсондн айтылды.

Кийимдени тарыхында
Махачкьалада шөндю эмда эрттеги миллет кийимени «Этнополис» фестивалина атлары айтылган эмда жаш дизионер, модельер, окуучула, чьгъармачы усталыканы кьозгөндү да кьатышкандыла. Аны мурагы Дагъыстанны халкларыни адет-төрелерини кийимени осери бла кьозгөтюдю.

Форуму ачылуунда сөлөшө, республиканы миллет политика жаны бла министрни орунбасары А.Махмудов министрство Дагъыстанны халкларыны тарыхлары, адет-төрелерини саклагъа эмда кючлендирге себепки эткен хар проектке да туткучулык этерге хазыр болганын чертегенди.

Шимал Осетияда ичгичиле аздыла
Республика Россейни «ичмеген» регионларыны тизмесине тошгөндн. Аны уа 2016 жылы эселперине көре Роспотребнадзор хазырлаганды. Халкларыны санама көре, Чечен, Къабарты-Малкьар бла Ингушетия да ичгичиле аз болганына белгиленди. Алда бир одомго араакыдан пир чакылы бири жетеди.

Бу шартла кьыралда ризниц сатыу-алууну өчмөчине көре кьуралгандыла. Алага тийишлиликде аркакыдан бла чакырдан ырткыда кел Магадан областыда, Москвада, Коми эм Сахалин областыда жашогъанла ичедиле.

Россейни Саулуук сакълау министрствосундан «Изаствиягъа» билдиргендерине көре, кьыралда ичгичден айгылени сана азылганды: 2009 жылда 68,7 миинген 2016 жылда 58,6 миинге дерн.

Хорлам атлы агъач
Къарачай-Черкесде Хорламын аты бла агъач кьуралганды. Тебердини биосфера запөведигенине дагыда 38 нарат терек кюшулганды. Алары хар бирине Жигитлерни бири урушкы кьатышканылы – Совет Союзу Жигитлерини бла Мохттулукчу орденни ковалерлерини – атлары аталгандыла.

Бу битерусей экология-патриот проект Улу Хорламын 70-жыллыгында болонгангн анд. Эмда көре, битеу кьыралда да жигитлени атлары бла 27 миллион терек салыргъа белгиленди.

Кавказ клубну куратору
Москвада Кавказ клубну куратору Миллетлени ишлери жаны бла федерал агентств болганды. Агентствону башчысы Игорь Баринов клуб кел торло жаны бла ишлерин айтканды - туризм, жаш тейло политика, регионал аралы бирге ишлеуно айныту... Алай бек баш борчу Шимал Кавказы регионларнда болгон иги затла не кьадар кел басмаланыра, аланы атлары ни би айтымрача этюдю, дегенди ол пресс-конференция кезуинде ТАСС-ха.

Кавказ клубу башчысы Шамиль Джафаров а дагыда бир мурталарн туура этгенди. Ала сурталла фильм алдыргъа белгиледи. Совет Союзу Жигити, Сталинград сермеге кьатышкан Ханпаше Нурадилов ююсонд «Высота 220» деген фильмин сьымкалары бара турдыла, дегенди.

Культурагъа энчи эс бурулды
РФ-ни Правительствоюсунда Финанса университет кьыралны улму эмда орталык шахарларнда культуру бла билим берии кьалай айныгъанларини кезуину керетишгенди. «Санкт-Петербургда, Кьазанда, Грозныйде, Новосибирскде бла Москвада жашогъанла кеслерине культуру уйрежендилеги бек бийик бага бергенди», - деп айтылды вузуну Интернетте салынган билдирюю.

Богюнго эмда улму эмда орталык шахарлада жашогъанла олада культуру учрежденияда (театрла, кинотеатрла, галереяла, библиотекала эм башка эмд) жетишир тенгли бардыла деп, ала оюмдайды. Аланы 80 проценти уа жашогъан жерлеринде тынгылы билим алыргъа онгла болганынра ниинилгенди.

Жаш тейло таза экология жандыды
Шимал Кавказы республикаларында жашогъан жаш тейло кеслерини регионларнда экология проектле кьатыштыргъа сөөди эмда хазырды. Аны ююсондн Кавказын табыягатыны арасыны баш директору орунбасары Наталья Вавилова ТАСС-ха берген интервьюсунда айтканды: «Биз арасымында жаш адамла била иштейбиз да, ала аруу кузуретте жашоуга, таза суула ичереге, кирлимеген хауа бла солургъа сөөдиле. Ол себепден бизни проектлерибизге тири кьатышдыла», - дегенди.

Алай проектледи бирине экология дерсини санарга боллукьду. Аны кезуинде школчуланы Шимал Кавказда гунн бола турган Битимле эмда жануурапа била шагыр-рейндингенди. Алай дерсе СКФО-ну битеу регионларында бардырыландыла, аларга бир миллиондон аслам школну кьатышканды.

Информативталаны билдирюулерине көре **ТЕКУЛЛАНЫ Хауа** хазырлаганды.

Финанса

Кредит бохчасында – бир миллиард сом

Къабарты-Малкьарда гитме эмда орта бизнес бла кьорөгөнгөндө Россельхозбанкны бөлөмю кредитте бийыл 500 миллиондон аслам сом бергенди, деп билдиргенди аны пресс-службасында. Аны бек Богюнго эмда кредит бохчасыны өнчмөчине банкны предприниматель би миллиард сомгъа жетгенди.

«Бизни банкда бююнго-кюде кредитле берии Бизни корп.

КЕНГЕШ

Май указыла кьалай толтурулганларын сюзгенди, чьрмауланы кетериуну амалларын излегенди

16 октябрде Правительство юююнде Россей Федерацияны Президентини «Билим берииуу бла илмуда кьырал политиканы жашауда бардыруу жаны бла мадарланы ююсондн» 2012 жылда 7 майда чьгъарылган 599-чу номерли Указын толтуруу жаны бла ведомстволар арасы ишини кьаууну жыйылуу болганды. Аны КьМР-ни Правительствоюсуну Председателини орунбасары – билим берии, илму эмда жаш тейлоно ишлери жаны бла министр **Нина Емузова** бардырганды. Кенгеште КьМР-ни кьырал кенгешчиси **Жахит Кармоков** да кьатышканды.

Ишни башлай, Нина Гүзеворна указын толтурууда жетишмиле болгъанларын билдиргенди, ишленгенди, 8 учрежденилада тынгылы ремонт атылганды, аланы бир-бирлеринде улпу торле-ниупе да болдурулгандыла. Аны хайырындан а 3385 жангы жер кьураалганды. Къабарты-Малкьарда 2013 жылдан бери школгъа дери жыл салны сабылге 8992 кьшоакъ жер ачылганды.

Бу сферда кьыралны блага энчи иелени араларында партнер халла да хайырланылдыла. Бусагъатда республикада кьыралныкына саналмагъан 4 учрежденида школгъа дери билим берииуну программасы била ишленген 245 жер барды. Бийыл а Прохладный шахарда 80 жерге энчи иели сабий сад ишлерге белгиленди. Чегем району Мир посёлкасында 50 жери боллукъ

жыл салны балала мында 9 миинг 846 болгъанларын, алдадан 7 миинг 234-сю сабий садлада жерле бла жалгъытылгъанларын, ол бийылны тогуьсу айыны эселперине көре 73 процентини тутханын билдиргенди.

Докладында ол бир нечча проблеманы да кертөргенди. Алдадан бек магъаналысы – тынгылы кадрланы жетишмегенлериди. Андан сора да, педагогга тийишлисича хазырланмайдыла, ишлеп тургъанлары араларында уа уллайгъанла келдилю. Шахар округда кьшоакъ билим берииуде урунганланы орталык жыл салны 45-48-ге жетеди.

Саулай республикада халны ююсондн да айтылганды. Мында битеу да сабылге кьшоакъ

анга шагъатха юлгөле келтиргенди. Алай аны бла бирге жыйылгъанлары эселерин бир нечча кемчиликке бурганды, проблемаланы туура этгенди. «2016 жылгъа дери 3-7-жылкылы сабий садла бла жалгъытуу жаны бла борчу толтурулганды. Алай болдурулгъан жетишмилени сакъларга керек боллукьду», - дегенди.

Оп айтханды көре, школгъа дери билим берген регион системаны ишин жангыча кьурануу чеклеринде 2013 жылда республикада 1240 жери бла 9 объект

мекямны кьурулушу башланганды. Тырынуу шахарда да 60 жери бла энчи иели садик ачар план барды.

Сөзюно андан ары бардыра, Нальчикни администрациясыны башчысыны орунбасары **Аслан Пащов** да Президентини 3-7-жылкылы сабий садла бла 100 процентке жалгъытууга деген указы шахарда толтурулганын өтхемленди айтканды.

Прохладный шахарны администрациясыны башчысыны биринчи орунбасары **Оксана Нерубленко** башында айтылган

билим берген 24 учреждение эмда Сабий чьгъармачылыккыны «Кюн шахар» академиясында бир аруу ишлеп турдыла. Бийылны 1 октябрине дери алага жыл салнары 5-ден 18-ге дери болгъан 30331 сабий жюрюгенди.

Битеулю билим берии учрежденилада да кружокла, спорт секцияла ачылдыла. Бийыл 2449 аны жараткандырандан республикада 25-65 жылкылы сабий 333 058-ге жетгенди. Укады аланы араларында ишленгенени санын 37 процентге жетдиргенди деп борч салынганды. Ма ол

артыгы бла окуьна толтурулганды.

Жыйылуда дагыда качествоу жалгъыткыла багъа бицино амаллары да сюзюлгенди. Министрствону Мониторинг эмда статистика арасыны башчысы **Анзор Машуков** билдиргенге көре, 2016 жылда билим берген 134 организация тинтилгенди. Алдадан 97,2 процентинде планда белгиленген жумушла толтурулгандыла, 2,3 процентинде уа бир кесиги тамамланганды.

Билим берииуу организацияла бусагъатда 2018 жылгъа планла жарашдыра турдыла. Ма ала да жалгъыткысыз халда берилген багыла, битеу эсертюуде да эсге алындыла, - дегенди Машуков.

Ахырында Билим берии, илму эмда жаш тейлоно ишлери жаны бла министрствогъа кьынулу сабылге округга онгла ктууруу, кьшоакъ билим берииуу бла не кьадар толугъытуу жаны била ишин андан ары бардырырга, билим берииуу бла байламлы жумушла кьалай кьураалгъанларына дайым да контроль бардырырга керекисиз эсертюлгенди.

«Аяулу поликлиника» саусузлагъа сакъды

Нальчикни юч поликлиникасында «Аяулу поликлиника» деген проект бардырылды. Аны магъанасы технология амаллары топу хайырлангы, башха тынгычланды да кетерип, саусузгъа заманында эмда кьачестволу медицина болушукъ бериргенди.

Алай бля бююнго-кюде шахарны 3-чу номерли поликлиникасыны регистратурасында иш жик-жиги бла барды; анда пациентлени приёмга жаздыла, ким кьайсы тийреден болганын, анга кьаллай врач кьуаргъа кереклисин да терк белгилейдиле. Колжасалада келген сакъталгъа таплыкъга энчи жаш жарашдырылганды. Кьвалери иги кьармачыла регистратурада Бральны харфарлары бла учрежденияны ишлеген заманы расписанысы тагылады. Болушукъ керек болган адам

а, алайда энчи кнопкагъа басып, аны специалистге ашырыча айттыргъа болушукъду. Кьшонда деген указы шахарда толтурулганын өтхемленди айтканды. Жарыстхан соруюна жууап да табарыкды.

Лаборатория служба да ишин жангыдан кьурагъанды. Кьан эмда башха анализле бергенде ол ише юч минутдан көп кьуартырк тийюлдилю. Учрежденида полиспе беричча страховой компанияланы бөлөмлерини да ишлейди.

Поликлиниканы баш врачы Марина Долова айтханды көре, ишленгенде башха сангъа реабилитационизацияны учуреденинда шабат кюнде бардырылукьды. КьМР-ни саулуук сакълау министрини Светлана Расторгуева айтханды.

нча, бу проектин кьыйматлыгын билер ююнч, биринчи заманда аны бир талай регионлада сынау халда бардырыл кьиргенди. «Алай аны жараткандырандан сора уа Нальчикде да бардырыгъа оную зтилгенди», - дегенди министр.

Поликлиникада, биринчиден, саусуз кьыйналмаца аллай онгла болургъа керекдиле. Аны ююнч, стационарны персоналны пациентге жарыкь бетден тобеп, регистратураны жумушларын, башха процедураланы да кьыска заманын ичинде тамамларгъа керекдиле. Проектни баш борчларында бир аруу – очерелдени да кьырагъанды, дейди министр.

КьМР-ни Саулуук сакълау министрствосуну пресс-службасы.

«Аяулу поликлиника» саусузлагъа сакъды

Энергетика

Хайрырланган электрочюкюн эки неда андан кеп айны ичинде төленмей турса, абонентни ююне неда молконе барган ток кесиледи. «Каббалкэнерго» компаниядан билдиргенлерине кере, быыл сентябрьде аны бла байламлы 4637 завка берилген эди. Ол былырдан эсе минг бла жарымга аслам болганды. Аланы юсю бла жыйылган борчула бл өчмөни 69,7 миллион сомга жеткенди. Алай бла төлеурлер арт болгалга салып турурга оюгөн, кеслерин да битеу да 8,97 миллион сом берилкери болган

Ток ючюн төлерге сүймегенле ансыз кылададыла

168 абонентни электрикле токуз кыйгандыла. Ол санда 18 предприниматель да бар эди. Ахчаны асламысын да - 8,2 миллион сому - ала берирге керек эдиле.

Озган жылы сентябрь айы бла төгөлдиргенде, бу жол токуз кыйганыны саны эки көргө көбөйгөн белгилерге тийшилди. Ахшы шартха уа электрикни аллай умугт бла кепилерин сактамай, борчларын жабагырга ашыкканын саны 96,4 процентке жетгенин санагыра боллуктуду.

Муниципалитеттени юсюнден ачы айтканда, «Кара тизмеде» баш жерин Баскан район агьтывал турды. Заякваланы эм көбүсү да - 1677 (36 процент) - андан келгенди. Алай токуз жыланда жыйрма абонент кыалганды, бирсиле уа мычмай оксуна төлегенди. Эгерилерге артык кылак салмагына Урван районда абоненттени санагыра боллуктуду. Озган ала токну кесире деп анда кеп кыламлы 500 завка бар эди да, ападан бирини юсю бла тийшли мадар этилгенди.

Прохлада, Лескен эмда Чегем районда хайрырланчууны бир-бирле да төлерге ашыкканына хазна ушамайдыла. Биринчисинде 283 завкадан жыйрма экиси тамам этилгенди. Чегем районда 597 абоненттен токуз 29 кыалганды; Лескен районда уа берилкери болган 229 адандан бириштинден кыалган башкалары борчларын жапкандыла.

Зольск районда жашаганаланы уа эм «тири» хайрырланчуулага санагыра боллуктуду. Токуз кыалгыра боллук 672 абонент аланы электрикле

жокларыкларын эшиткенден сора олсагыт оксуна төлерге ашыккандыла. Улуу келли болуп кыалган көчуелен уа юйерине келген ток ызтаны сагыныпкан кыонакыла кесе турганларын көргөденди.

Саулай алып айтканда, тийишли эгериле бийыл битеу да 34745 абоненте жиберилгенди. Ападан 1638 (ол санда 100 предприниматель неда организация бар эди) ток бла жалчытуу кандуу кыалгандыла. Былырны бу кезуеу да төгөлдиргенде, аланы саны эки көргө азайганды. Төлеурлери берирге ашыкканын өчмөни уа, сегиз процентке көбөйип, 95,3 процентке жеткенди.

Компанияда айтханларына кере, хайрырланчуу ююне неда молжон электрочюкюн сетеледен кесуу бла керешкен ол да амалсыны ишиди. Алай жоруктагы сыйымагына бла ансыз да болмайды. Бючюнда бийыл РФ-ни Правительствоу 624 номерли белгиле бла талай норматив актлагы төрөлениле синдирилгендеринден сора. Алагыра кере, энди бир-бирле токну кесуу иши соза турмай, бек терек тамак эгерге эркин бериледи. Аны юсюнден толуграк информацияны бу интернет-сайта <http://government.ru/docs/all/111770> табарга боллуктуду.

Дагыда бир эгерти, ток кесилгенден сора, биданы жабай аны артка кыошма деген, ол иш ючюн да электриклеге энчи төлерге керек боллуктуду.

Басмагы УБАШАЛНЫ Мурат хазырагыанды.

АКЦИЯ

Нёгерлерин огъурлу иш бла эсгергендиле

Ишчи борчларын толтурган кезуеде жолгонган полициячылары эсгеруеюню кюнеде РФ-ни МВД-сыны Черек районда бөлөмюно кыулукчулары, аны башчысы **Хапаланы Далхаты** таматалыгында, донор акцияга кыатышкандыла.

Былай оюну полициячыла оператив кенешде барысы да бирге тюзге санагандыла. - Республиканы келир юню, тынчлыгы эм мамыр жашуу ючюн кеслерини жанларын берген коллегаларыбызны атлары барыбызны да жоре-

керибизде сакланадыла. Биз а, аланы жигиттиклери ючюн бючюлөккө жашаганла, иги ишле толтуруп, аланы хурметлерин көрүрө, атларын ёмюрлюк этерге борчулуз,- дегенди Хапаланы Далхат. Аны орунбасары полицияны подполковни **Гяланы Арсен** а, бу акцияны магыналыгы-

ын белгилеп, коллегаларын анга кыошулууга чакырганды. Нальчикде кыан кыйгыган станцияга череки полициячыла барысы да келген эдиле. Медицина учуреджини келечилери алагыра былай магыналы эм саусуулага керекли ишши тамамалганыра ючюн ырапылыкларын айткандыла.

БРИФИНГ

Тюрлениуле хайырлы болурла деп ышанырчады

Бу конюнде КЭМР-де Ич ишле министрден Жолда жюрюеюно кыоркуусулугун жалчытуу инспекциясында бир кыурун норма правуу актлагы төрөлениле кийирлитгенине жораланган брифигинде этгенди.

Тюрлениуени юсюнден жыйылганга КЭМР-де МВД-ны ГИБДД-сыны таматасыны орунбасары полицияны подполковни Элдари Диченко билдири этгенди. Ол чертегинча, бючюлюккө транспортну регистрагыла салыну юсюнден Кырал жаны бла жорукыла кыатылгандыла. Сёз ючюн, прицеппери болган автомашиналаны паспорттарына дубликатла берилдикли.

Дагыда Кырал жумушлары биркирилген порталыны юсю боу ишши тийишли эм кыоранчыз тамалар онг барды. Кыалагы? Брифингде чертгенлеринча, анда регистратив этген адам пошланын 30 процентке аз төлөйдү.

Квачан эм не заманда сакларыкларын юсюнден билдири этиледи. Ызы бла адам белгиленген заманга барып кыалады. Очеряде бысы да, аданы полицияны кыулукчуусу чыгып, энчи чакырады. Брифингде дагыда автомашинаны жюрюетрге эркинлик юсюнчю экзаменге да сурам ёсгенини юсюнден билдиргенди. Ол болум Россияны жолларында аварияла руулагы жаны олтурган водителыни катарыннан аслам болганыра бла байламдыла. Аны юсюнден бючюлөккө автомобиль школага тийишли информация жиберилгенди.

Тобеишуде сюзюлген экинчи соруу а прваланы МФЦ-ны юсю боу алыу кылаалы бир заманга сорулганына жораланганды. Билдиргенлеринча, МФЦ-да ол

жумушну тамамлау 2 ыйык чакылы заманы алады. Былай ама ашыкканына адамлагы тапды. Алай прваларын теркирек алырга сыйгенине уа, ГИБДД-га келип, анда бир-эки сакгыткы ичинде жумушун тамалганын тынч болады.

Анда сора да, ол порталда прваларын ГИБДД-га барып не заманда алырга боллугун көрүрөг онг барды. Алайда аны

ЭРКИН ТУТУШУУ

МАЙДАЛЛА АСЛАМ ЭДИЛЕ

Бу конюнде эркин тутушуудан талай эришю бардырылганды. Алагыра кыатышы, «Хасанов», «Жашахатга» бла «Огъурлы Малкър» спорт клубда жаруу этген жашчыкыла аслам майдал кытхандыла.

Алай бла республиканы 2002-2004 жыллада тууганаланы араларында бардырылган биринчилигинде доммак майдалла Биттилыны Раул бла Сарбаушланы Таулан алгандыла.

«Жаш гёкселер атларын Нальчикни 2006-2008 жыллада тууганаланы араларында биринчилигинде да айтдыргандыла. Экинчи жер бла - Лелюкваланы Жантемир эмда ючюнчю бла Чочуыланы Алим, Батчаланы Марат кыуандыргандыла.

Бзы бла эришуде алтын майдалланы Ахметланы Сулейман, Хасуаланы Салих бла Исмайл, Гергюкваланы Саид, Кырчаланы Азрет, Шамхырзаланы Тамерлан кытхандыла. «Кю-

мошню» Мисирланы Алан алганды. Ючюнчю жерге Ахметланы Саид, Батталаны Умар, Жангорзаланы Шамил, Куймиланы Элиас, Гадилович

Усман бла Уналаны Алийхан чыгыкандыла. Жашчыкваланы тренерле Ахметланы Солтан, Ажоланы Юсюп, Исмайл, Азамат,

Ибрагим, Мисирланы Элдар бла Илияс, Кырчаланы Рашид, Занкикойланы Азрет, Илиш-Мамбетов юйретедиле. **ХАБИБУЛЛАХАНЫ Зульфия.**

ЭРИШУ

Тюз сайлау этерге себеплик

2017 жылы октябрь айындан башлап 27 ноябрьге дерин «Я выборы» деген ат бла любитель видео эм аудиорикелени жаш тлею эришюне заныккала алыныркылады. Аны кыруулары: Россияни ЦИК-инде РЦИОЛТ, РФ-ни эркин айырууларыны фонду, «Жагылыкваланы Милет Службасы» информация агентствосу. Алагыра себеплик М.В. Ломоносов аты МГУ эм «Экономиканы бийик школасы» НИУ этгедиле.

Проктени баш магьанасы жаш айырууулары эм келлик заманда ол ишге кыатышыркыныла (14 жыйдан башлап 30 жыл-

гьа дерин) энчи сайлауларыны юсюнден сагышы этерге чакырылды. Прокте кыатышкан хар адам женил тилде кесини сынаманы юсюнден айтырга эмда жашууно социал магьанала башка-башка бөлөмлеринде төнгөрин иги оюмлап сайлау этерге чакырырга боллуктуду. Эришуде чыгырмачылыккө хазырланганыла: оюн, документти, анимациялы, музыкалы эм видеолар. Номинацияла эм иги башкорлик эм иги анимациялы ролик эм иги информациялы ролик эм иги аудиорикел, эм иги музыкалы килп, кыруулаула саугыла тийишли көргөн (Интернет сетьде кыол

кёторуеюно эсептерине кере). Заявкваланы konkurs.89net.fm адреске жиберирге тийишлиди. Эришудею ахыр кесиги эм саугулау 2017 жылы декабринде Москвада боллуктуду. Толуграк информацияны приложениыла да эм бу сайтда билгире онг барды: <http://konkurs.msn.fm>, <http://elkrf.ru>, <http://www.socit.ru>, <http://rfs.ru>. Соруллары болганы Россияни ЦИК-ни прессарасына жазсына, сёвешинче: Галина Жиганова, jiganova@cikrf.ru +7(495) 606-13-25 Елена Ломакина, lomakina@cikrf.ru +7(495) 606-89-78

Билдириле

Аскерни юсюнден соруулагы - жуупла

316-чы аскер гарнизон пркуратурда консультация-прволуу ара чымчанды. Анда аскерге чакырыуу бла байламлы законланы анылатуу иш бардырылды, ол жаны бла таргылаууу бла тилекле тийилдиде.

Бизин адресбиз: **Нальчик, Пятигорская орам, 11-чи мекам.**

Прыйм аскер пркуратураны офицерлери бардырыла. Графике кере, ала хар кюн да, ол санда солуу эм байрам конюде да, эртнеликде 9 сагытха андигирде 18 сагытха дерин ишлейдиде.

Соруулары болганыла бу телефон номерлеге сёвешигиз: **77-05-73** (аскер пркуратору прыйманы).

Тийишли билим алыр онг барды

Россия Федерацияны Баш пркуратурун орунбасары - Россияни Баш пркуратуру «аскер университетин пркурор-следствие бөлөмюне кандидатланы сойлауу жорукларын кийириую юсюнде» 2007 жылда 16 мортада кыбыл көргөн 64-чю номерли буйругуно тийишлиликке 316-чы аскер гарнизон пркуратуру бу вузда округга абитуриентлени сайлайды.

цреледен башкала) - 24 жылга дерин. Аскерге кыулук этимгели документлери жашогон районларында аскер комиссариатлада хазырларга боллуктуду. Аскериле уа кыулук этген бөлөмюни командирлери барырга тийишлидиде.

20 апрельге дерин вузда округга сыйгелке жашогон жерлеринде аскер комиссариатлада заяление жазырга кереклиде. Анда уа кандидатте аты, тукуму, атасынын аты, кесючю тууганы, кыбда жашоганы, пркурор-следствие факультете, юриспруденция усталык алырга сыйгени белгилериге тийишлиди.

Вузга кириую юсюнден соруулагы 316-чы номерли аскер гарнизон пркуратурада кюндюз 9 сагытхан 18 сагытха дерин (шабат эм ийик конюде ишпейди) толугуу алырга онг барды. Аны адреси: Нальчик, Пятигорская орам, 11-чи мекам.

ТИКАЛАНЫ Фатима хазырагыанды.

Излеу

Орамда кызыкваланы марап айланган кимди?

Кыбарты-Малкърдын право назиманы саклауу органлары акылыбалык болмаган кызыккылагы артыктык этгенине ишкелени излейдиде. 2015 жылда 27 сентябрьде 16 сагытха ол адам Нальчикде Канкошев аты орамда 146-чю мекамны тийресинде орамда бара турган 12-жылык кызыккыны бир жанына чакырып, анга зорлук сынагырга юрөшгөнди. Бу жол да сабий андан кытуулуп, юйюне чабып киргенди.

2016 жылда июль айны конюнден биринди 15-16 сагытха Нальчикде Канкошев аты орамда 166-чы мекамны тийресинде белгисиз ол киши орамда бара турган 12-жылык кызыккылагы артыктык этерге умугт этгенди. На-

сыкча, ол аманыгынын ахырына жетдилармаганды, сабий алайдан кыачып кытуулганды. Бийыл а 26 августта 15 сагытха Нальчикде Канкошев эм Попернична орамла бирге кыошулган жерде аманыкчыны 2010 жылда тууган кызыккыч кесин кыошуула алдыгыла бла хайырланып, анга чалганды. Ол кычыркыкыдан алганды, аны алайда кыошну тийиштуру көргөнди. Эр киши кыачып кытуулганды.

Бу аманыкчыны этгенине ишкелени, аны ким болганыны юскеринде бир торлю шартланы билгенне бар зөсле, бу телефон номерлеге сёвеширгизини тилебиз:

- Нальчикде УМВД: **8 (903) 425-26-98, (8662) 49-46-02, 77-05-74, 74-07-33** (дежурный бөлөм), **02**, неда полицияны жууккадагы бөлөмюне; - РФ-ни Следствие комитетини КЭМР-де следствие управленийасы: **8 (909) 488 - 77 - 44, (8662) 42-35-32.**

УЧРЕДИТЕЛЪЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ КЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

<p>Баш редакторун орунбасары ТЕКУЛЛАНЫ Хауа</p> <p>РЕДАКЦИЈА:</p> <p>АТТАЛАНЫ Жамал (баш редактор),</p> <p>ЖАНГУРАЗЛАНЫ Накабат (баш редакторун орунбасары),</p> <p>ТОКЫЗУЛАНЫ Борис (жууалы секретары),</p> <p>МОКЪАЛАНЫ Зузура (бөлөмю редактору),</p> <p>ТИКАЛАНЫ Фатима (бөлөмю редактору).</p>	<p>ТЕЛЕФОНЫ: 42-63-01.</p> <p>Редакция: 42-38-21, 40-04-82.</p> <p>Жууалы секретары - 42-66-85</p> <p>Секретариат - 40-93-42, Корресптор - 42-63-52.</p> <p>РЕДАКЦИЈАНЫ БЕЛОМЛЕРИ:</p> <p>Поштиска эм право - 42-24-02, 42-67-68.</p> <p>Экономика - 42-66-73.</p> <p>Социал ишче - 42-62-40, 40-59-18.</p> <p>Курортла, туризм эм спорт - 40-39-93, 42-66-71.</p> <p>Окуучуула бла байламмакыла жюрюктөгү эм жалчылуу - 42-37-94.</p> <p>Эчи корреспондент - 42-68-72, Тилмачида - 40-28-97.</p> <p>Операторда - 40-28-49, 42-39-65.</p>	<p>Редакция авторла бла кыагыт жорюгөймөн.</p> <p>Кюл жазмадагы речиси этимебиз эм ала артка кыатырмыйдыла.</p> <p>Газетте басылган материалда айтылган оюмла редакцияны оюму бла келешиле боллуктуду. Алай айттылган мат. эркин южон.</p> <p>Россия Федерацияны Басманы юскерини законуна тийишлиликке материалданы авторлары кеселери жуушпайдыла.</p> <p>Редакция авторлардан 400 беттик тизгилден (машина бла жазылган 5-6 бет) келино аймайды.</p> <p>Газет Басманы эм асламы информацияны эркинликкерини кыруулау жаны бла Кыбарты-Малкър регион инспекцияда 2016 жылда 19 декабрьге регистрация этгенди.</p> <p>Регистрация номер - ПН № ТУ07-00118. Индекс - 51532</p>	<p>Газети басмагыда «КЭМР-Меша» ТКУ-ну компьютерл службасы хазыр этгенди.</p> <p>Газет «Тетраграф» ООО-ну типографиясында басылганганды. Нальчик шахар, Ленин аты проспект. 33</p> <p>Газетени ислерине тапдыруу ючюн КЭМР-ни почта сызыны федеральный Упраженныкка жуушпайды.</p> <p>Телефона: 76-01-28, 76-01-10</p> <p>Газетени таркатуу сагыш ючюн КЭМР-ни «Россия» акционер обществосу жуушпайды.</p> <p>Телефон: 42-49-34</p>	<p>Номерге графике кере 19.00 сагытха кыол салынады. 20.00 сагытха кыол салынганды</p> <p>ГАЗЕТНИ НОМЕРИ:</p> <p>ЧЫГАРЫЛГАНДА:</p> <p>Танпасхандалы Аминат - дежурный редактор;</p> <p>Керечуланы Зульфия - жууалы секретарыны орунбасары;</p> <p>Зезуланы Лида - (1-2-чы бет);</p> <p>Танпасхандалы Аминат - (3,4-чы бетле) - корректорда.</p> <p>Тиражи 2100 экз. Заказ № 1313</p> <p>Багыса 10 сомду.</p>	<p>РЕДАКЦИЈАНЫ ЭМ НЕДАТЫЛГАН АДРЕСИ:</p> <p>360000, Нальчик шахар, Ленин аты проспект, 5</p> <p>элчорун почта: elkrf@mail.ru</p>
---	---	---	---	--	---